

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група Странка слободе и правде

16. септембар 2024. године

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 16.09.2024

М 40
М 24

Орг. јед	Број	Прилог	Вредност
01	011-2157	24	

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. Тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине подносимо **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА** са предлогом да се, сагласно члану 167. Пословника Народне скупштине, донесе по хитном поступку.

За представника предлагача одређује се народни посланик Мариника Телић.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ:

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

Мариника Тепић

Драган Ђилас

Горан Петровић

Пеђа Митровић

Борко Стефановић

Јелена Милошевић

Ирена Живковић

Јелена Спироћ

Жељко Веселиновић

Соња Пернат

Душан Никезић

Далибор Јекић

Бранко Миљуш

Мила Поповић

Татјана Пашић

Ђорђо Ђорђић

ПРЕДЛОГ

ЗАКОНА О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА

Члан 1.

У Кривичном законику (Сл.гласник бр.85/2005, 88/2005 испр.107/2005, испр.72/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016, и 35/2019) члан 138. став 3. мења се и гласи:

„ 3) Ко дело из става 1. овог члана учини према председнику Републике, народном посланику, председнику Владе, члановима Владе, судији Уставног суда, судији, јавном тужиоцу и заменику јавног тужиоца, адвокату, полицијском службенику и лицу које обавља послове од јавног значаја у области информисања у вези са пословима које обавља и лицу запосленом у образовној установи у вези са пословима које обавља у образовној установи, казниће се затвором од 6 месеци до 5 година.“

Члан 2.

После члана 344а додаје се назив члана и члан 344б који гласи:

„Напад на лице запослено у образовној установи

Члан 344б

- 1) Ко нападне лице запослено у образовној установи или члана његове породице а у вези са пословима које обавља у образовној установи казниће се затвором од 3 месеца до 3 године.
- (2) Ако приликом извршења кривичног дела из става 1.овог члана учинилац нанесе лаку телесну повреду лицу запосленом у образовној установи или

члану његове породице или прети употребом оружја казниће се затвором од 6 месеци до 5 година

(3) Ако приликом извршења кривичног дела из става 1. овог члана учинилац нанесе тешку телесну повреду лицу запосленом у образовној установи или члану његове породице казниће се затвором од 1 до 8 година

(4) Ко уништи оштети, или учини неупотребљивом ствар у имовини лица запосленог у образовној установи или члана његове породице, казниће се новчаном казном или затвором до две године.

(5) Ако је делом из става 4. овог члана проузрокована штета која прелази износ од четиристо педесет хиљада динара учинилац ће се казнити затвором од 6 месеци до 5 година.

(6) Дело из става 4.и 5. овог члана постоји ако је учињено према лицу запосленом у образовној установи или члану његове породице у вези са обављањем послова у образовној установи.“

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије.“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Уставни односно правни основ за доношење прописа:

Уставни основ за доношење Закона о измени и допуни Кривичног законика произилази из члана 34. Став 2. и чл. 97. тачка 2) Устава Републике Србије који између осталог прописује да се кривична дела и кривичне санкције одређују законом, и да Република Србија уређује и обезбеђује остваривање и заштиту слобода и права грађана, уставност и законитост, поступак пред судовима и другим државаним органима, одговорност и

санкције за повреду слобода и права грађана утврђених Уставом, и за повреду закона других прописа и општих аката.

II. Разлози за доношење прописа:

Сведоци смо ескалације насиља у нашој земљи, које прети да постане доминантан начин понашања. Насиље као друштвени проблем прелива се и на поље образовања, где су све израженији напади на лица запослена у образовним и образовно-васпитним установама како од стране ученика тако и од стране њихових родитеља. Очигледно је да је притисак на запослене у образовним установама све већи а да са друге стране постојећа законска решења не пружају довольну заштиту па изостанак адекватних реакција државе и друштва у целини прети да дестимулише наставнике а тиме и додатно уруши постојји систем образовања и васпитања. Физички напади на лица запослена у образовним установама али и на њихову имовину постали су све чешћи па је у овом тренутку свакако неопходна додатна кривичноправна заштита која би дестимулисала потенцијалне учиниоце али и повећала правну сигурност унутар образовно-васпитног система. Процена је да се увођењем новог кривиног дела али и изменом постојећих одредаба Кривичног законика додатно појачава правна сигурност лица запослених у образовању а која се превасходно односи на заштиту личних права, као што су људско достојанство, право на живот, неповредивост физичког и психичког интегритета, право на слободу и безбедност а која су проглашена Уставом Републике Србије. Ефекти овог законског решења би утицали и на потенцијалне извршиоце кривичног дела па сматрамо да се оваквим решењем могу постићи циљеви генералне превенције. Године иза нас у којима заштита лица запослених у образовним установама слаби указују на чињеницу да се проблем њихове заштите не може решити без доношења прописа који би додатно осветлио овај друштвени проблем који евидентно постоји. С друге стране, један од највећих интереса државе је да обезбеди несметан процес образовања и васпитања. Образовање и васпитање ученика и студената су од пресудне важности за развој наше државе и нашег друштва, а са друге стране искорењивање насиља као изузетно штетне и негативне друштвене појаве је стални задатак чије занемаривање доводи до проблема у функционисању саме државе. Зато овај интерес мора имати и додатну кривичноправну заштиту, те из тих разлога сматрамо да је

доношење прописа најбољи али свакако не и једини начин решавања овог проблема.

III. Објашњење основних правних института и појединих решења:

Чланом 1. Предвиђена је измена и допуна кривичног дела у **Глави 14 Кривична дела против слобода и права човека и грађанина**, Угрожавање сигурности из члана 138. и то у ставу 3. овог члана како би лица запослена у образовној установи имала потпуну кривичноправну заштиту. Наиме, поред увођења новог кривичног дела сматрамо да постоји потреба проширења кривичноправне заштите личне сигурности лица запослених у образовној установи, коју треба разумети у субјективном смислу као осећај сигурности а који се не може потпуно остварити само увођењем новог кривичног дела већ се мора проширити круг лица која су заштићена кривичним делом Угрожавање сигурности, додавањем и лица запослених у образовању, у ставу 3. што представља и најтежи облик овог кривичног дела. Основни облик овог кривичног дела се састоји у употреби претње да ће се напасти на живот и тело неког лица или њему близког лица. У наведеном смислу претња је стављање у изглед будућег зла лицу којем се прети при чему отварење претње зависи од воље лица које прети. Реч је о квалифицираној претњи а у случају остварења претње неће постојати ово кривично дело већ последично друго кривично дело. Најтежи облик овог кривичног дела је управо усмерен на одређени круг лица којима се прети, где се и предлаже проширење у односу на лица запослена у образовној установи.

Чланом 2. Увођењем новог кривичног дела Напад на запослене у образовној установи који се узима као посебан објект кривичноправне заштите личних и имовинских права лица запослених у образовној установи.

Основни облик овог кривичног дела предвиђен у ставу 1. овог члана. Као радњу извршења предвиђа напад на лице запослено у образовној установи или члана његове породице у вези са пословима које обавља у образовној установи. Защититини објект су лична права и имовина лица запосленог у образовној установи. Напад би у овом случају био више од увреде а мање од телесне повреде и морао би бити управљен против личних и имовинских

права лица запослених у образовној установи али увек у вези са пословима које у образовној установи обављају.

У ставу 2. предвиђен је тежи облик овог кривичног дела који се састоји у наношењу лаке телесне повреде лицу запосленом у образовној установи или члану његове породице који би због квалификаторних околности предвиђао и већу казну, док је у ставу 3. предвиђен најтежи облик кривичног дела који се састоји у наношењу тешке телесне повреде што са собом, због квалификаторних околности, предвиђа и најтежу казну.

Како свакако постоји и потреба кривичноправне заштите покретних и непокретних ствари у својини лица запосленог у образовној установи или члана његове породице иста је предвиђена ставом 4. овог члана. Ова потреба произилази из чињенице да покретне ствари, на пример аутомобил често представљају објект напада а исто се свакако односи и на непокретну имовину лица запосленог у образовној установи. Ово решење се због учесталости оваквих напада и неадекватне постојеће кривичноправне заштите предлаже и без обзира на то што покретне и непокретне ствари у имовини пасивних субјеката, нису директно у функцији обављања делатности односно послова. али се ради о имовини у својини пасивних субјеката а која је нападнута у вези са пословима које обавља. Ставом 5. овог члана предвиђен је квалифицирани облик овог кривичног дела који предвиђа и тежу казну а који се односи на висину проузроковане штете док став 6. предвиђа да кривично дело предвиђено у члану 4. и чл. 5. постоји само ако је учињено према запосленом у образовној установи или члану његове породице у вези са пословима које обавља у образовној установи.

Чланом 3. Предлогом закона предвиђено је да измена и допуна закона ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

IV. Процену финансијских средстава потребних за спровођење прописа:

За спровођење овог Предлога закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства.

V. Општи интерес због кога се предлаже повратно дејство:

Не предлаже се повратно дејство.

VI. Разлози за доношење закона по хитном поступку ако је предложен хитни поступак:

Обзиром да је почела школска година и да се касни са изменама и допунама кривичног законика које су најављене чиме би се добила појачана кривично-правна заштита лица запослених у образовним установама у вези са пословима које у тим установама обављају сматрамо да треба по хитном поступку усвојити Предлог Закона о измени и допуни Кривичног законика.

VII. Разлози због којих се предлаже да пропис ступи на снагу пре осмог дана од дана објављивања:

Обзиром на све горе наведено и на последице које не усвајање оваквог Предлога Закона може произвести предлажемо ступање на снагу закона наредног дан од објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

VIII. Преглед одредаба важећег прописа који се мењају односно дупуњују:

Угрожавање сигурности

Члан 138.

(1) Ко угози сигурност неког лица претњом да ће напasti на живот или тело тог лица или њему близског лица казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Ко дело из става 1. овог члана учини према више лица или ако је дело изазвало узнемиреност грађана или друге тешке последице казниће се затвором од три месеца до три године.

(3) Ко дело из става 1. овог члана учини према председнику Републике, народном посланику, председнику Владе, судији Уставног суда, судији, јавном тужиоцу и заменику јавног тужиоца, адвокату, полицијском службенику, и лицу које обавља послове од јавног значаја у области информисања у вези са пословима које обавља, казниће се затвором од 6 месеци до 5 година.

(3) КО ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИНИ ПРЕМА ПРЕДСЕДНИКУ РЕПУБЛИКЕ, НАРОДНОМ ПОСЛАНИКУ, ПРЕДСЕДНИКУ ВЛАДЕ, СУДИЈИ УСТАВНОГ СУДА, СУДИЈИ, ЈАВНОМ ТУЖИОЦУ, ЗАМЕНИКУ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА, АДВОКАТУ, ПОЛИЦИЈСКОМ СЛУЖБЕНИКУ, ЛИЦУ КОЈЕ ОБАВЉА ПОСЛОВЕ ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА У ОБЛАСТИ ИНФОРМИСАЊА У ВЕЗИ СА ПОСЛОВИМА КОЈЕ ОБАВЉА И ЛИЦУ ЗАПОСЛЕНОМ У ОБРАЗОВНОЈ УСТАНОВИ У ВЕЗИ СА ПОСЛОВИМА КОЈЕ ОБАВЉА У ОБРАЗОВНОЈ УСТАНОВИ, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТОВОРОМ ОД 6 МЕСЕЦИ ДО 5 ГОДИНА.

Напад на лице запослено у образовној установи

Члан 344б

(1) КО НАПАДНЕ ЛИЦЕ ЗАПОСЛЕНО У ОБРАЗОВНОЈ УСТАНОВИ ИЛИ ЧЛАНА ЊЕГОВЕ ПОРОДИЦЕ А У ВЕЗИ СА ПОСЛОВИМА КОЈЕ ОБАВЉА У ОБРАЗОВНОЈ УСТАНОВИ КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД 3 МЕСЕЦА ДО 3 ГОДИНЕ.

(2) АКО ПРИЛИКОМ ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИНИЛАЦ НАНЕСЕ ЛАКУ ТЕЛЕСНУ ПОВРЕДУ ЛИЦУ ЗАПОСЛЕНОМ У ОБРАЗОВНОЈ УСТАНОВИ ИЛИ ЧЛАНУ

**ЊЕГОВЕ ПОРОДИЦЕ ИЛИ ПРЕТИ УПОТРЕБОМ ОРУЖЈА
КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД 6 МЕСЕЦИ ДО 5 ГОДИНА**

(3) АКО ПРИЛИКОМ ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИНИЛАЦ НАНЕСЕ ТЕШКУ ТЕЛЕСНУ ПОВРЕДУ ЛИЦУ ЗАПОСЛЕНОМ У ОБРАЗОВНОЈ УСТАНОВИ ИЛИ ЧЛАНУ ЊЕГОВЕ ПОРОДИЦЕ КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД 1 ДО 8 ГОДИНА

(4) КО УНИШТИ ОШТЕТИ, ИЛИ УЧИНИ НЕУПОТРЕБЉИВОМ СТВАР У ИМОВИНИ ЛИЦА ЗАПОСЛЕНОГ У ОБРАЗОВНОЈ УСТАНОВИ ИЛИ ЧЛНА ЊЕГОВЕ ПОРОДИЦЕ, КАЗНИЋЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ДВЕ ГОДИНЕ.

(5) АКО ЈЕ ДЕЛОМ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА ПРОУЗРОКОВАНА ШТЕТА КОЈА ПРЕЛАЗИ ИЗНОС ОД ЧЕТИРИСТО ПЕДЕСЕТ ХИЉАДА ДИНАРА УЧИНИЛАЦ ЂЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД 6 МЕСЕЦИ ДО 5 ГОДИНА.

(6) ДЕЛО ИЗ СТАВА 4. И 5. ОВОГ ЧЛАНА ПОСТОЈИ АКО ЈЕ УЧИЊЕНО ПРЕМА ЛИЦУ ЗАПОСЛЕНОМ У ОБРАЗОВНОЈ УСТАНОВИ ИЛИ ЧЛАНУ ЊЕГОВЕ ПОРОДИЦЕ У ВЕЗИ СА ОБАВЉАЊЕМ ПОСЛОВА У ОБРАЗОВНОЈ УСТАНОВИ.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа:

Народни посланици: Мариника Тепић, Драган Ђилас, Борко Стефановић, Јелена Милошевић, Жељко Веселиновић, Далибор Јекић, Татјана Пашић, Ђорђо Ђорђић, Душан Никезић, Соња Пернат, Пеђа Митровић, Мила Поповић, Јелена Спиринић, Ирина Живковић, Горан Петровић и Бранко Миљуш.

2. Назив прописа:

- Предлог закона о измени и допуни Кривичног законника

Proposal for the Law on Amendments to the Criminal Code

4. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придрживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа:

/

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума:

/

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума

/

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

/

5. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

/

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима:

/

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима:

/

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима:

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неускладеност:

/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније:

/

6. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу:

Не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

7. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

/

8. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

/

9. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености:

/

Датум: 16. септембар 2024. године